

Глоссарий

Абсорбция – газдар мен сұйықтардың қатты немесе сұйық ортаға сіңуі.

Айдау ұңғымасы – қабатқа жұмыс агентін (су, газ, бу, полимер т.б.) енгізуге арналған ұңғыма.

Анаэробты микроағзалар – оттегісіз ортада тіршілік ететін бактериялар, мұнайды ығыстыруда қолданылады.

Битум – жоғары тұтқыр, шайырлы ауыр мұнай түрі.

ББЗ (беттік-белсенді заттар) – мұнай-су арасындағы беттік керілуді азайтып, мұнайды ығыстыруды жеңілдететін химиялық қосылыстар.

Бу гравитациялық дренаж әдісі (SAGD) – ауыр мұнайды өндіру үшін қабатқа бу айдап, мұнайды сұйылту арқылы гравитациялық ағуын қамтамасыз ететін әдіс.

Газ айдау әдісі – қабатқа көмірқышқыл газы, азот немесе басқа газдарды айдау арқылы мұнайды ығыстыру технологиясы.

Гидравликалық жару (ГРП) – қабатқа жоғары қысыммен сұйық айдап, жарықтар түзу арқылы өткізгіштікті арттыру әдісі.

Гидроқұмағынды перфорация – құм мен сұйық қоспасын жоғары қысымда айдау арқылы ұңғыма қабырғасында арналар жасау әдісі.

Депрессия – қабат қысымы мен ұңғымадағы қысым айырмасы.

Игеру коэффициенті (мұнай алу коэффициенті) – кен орнындағы жалпы қордан өндірілген мұнай үлесі.

Инъекция – қабатқа сұйық немесе газ енгізу процесі.

Кенжар – ұңғыма түбі, қабатпен байланысатын аймақ.

Коллектор – мұнай мен газды жинап, сақтайтын және өткізетін тау жынысы.

Микробиологиялық әдіс – микроағзалардың тіршілік өнімдерін (қышқыл, газ, полимер) пайдаланып мұнайды ығыстыру әдісі.

Мицеллярлық ерітінді – ББЗ, полимерлер мен тұздардың қоспасы, мұнайды суда ұсақ бөлшектер түрінде ұстап, ығыстыруға көмектеседі.

Полимер айдау әдісі – судың қозғалысын баяулатып, мұнайды тиімді ығыстыру үшін полимер ерітінділерін қолдану.

Проппант – гидравликалық жаруда жарықтарды ашық ұстайтын құм немесе керамикалық түйіршіктер.

Сілтілі ерітінділер – мұнай қышқылдарымен әрекеттесіп, жаңа ББЗ түзе отырып мұнайды ығыстыру тиімділігін арттыратын химиялық реагенттер.

Су-газ әдісі – мұнайды көбірек қамту үшін су мен газды бірге немесе кезектесіп айдау технологиясы.

Тұтқырлық – сұйықтықтың ағып қозғалуына қарсыласу қасиеті, мұнайды өндірудегі негізгі фактор.

Физикалық әдістер – мұнайбергіштікті арттыруда электр, ультрадыбыс, магнит өрістері сияқты әсерлерді қолдану.

ASP технологиясы – мұнайды ығыстыру үшін сілті (Alkaline), беттік-белсенді зат (Surfactant) және полимер (Polymer) бірге қолданылатын әдіс.